

KRATKE VIJESTI

GODIŠNJA NAGRADA ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM

Ministarstvo kulture objavilo je imena dobitnika nagrade "Vladimir Nazor" za 2019. godinu. Riječ je o nagradi koja se dodjeljuje kao godišnja nagrada i kao nagrada za životno djelo za najbolja umjetnička ostvarenja u području književnosti, glazbe, filma, likovnih i primijenjenih umjetnosti, kazališne umjetnosti te arhitekture i urbanizma u Republici Hrvatskoj. Godišnjom nagradom u kategoriji arhitekture i urbanizma za projekt *Urania* nagrađen je Studio *3LHD*.

Urania je uredski prostor i novi dom *3LHD-a*, ali i javni prostor namijenjen za razna kulturna događanja. Mjesto je to susreta kulturne i poslovne zajednice i prostor za brojna događanja poput edukativnih radionica, predstavljanja, izložbi, koncerata i projekcija. Iako je zgrada sagrađena 1939., cijela je konstrukcija staroga kina bila vrlo dobro očuvana, s potpornim stupovima, glavnim lukovima u velikoj dvorani i svim stropovima, posebnim primjerom prvih betonskih konstrukcija s uzdužnim uskim strukturnim rebrima iz toga razdoblja. U rekonstrukciji su zadržana tri od četiri postojeća volumena, i to bivši ulazni prostor kina s pratećim uredima, veliki lobi i glavna kinodvorana. Najveći je izazov bio pretvoriti kinodvoranu bez prirodnoga svjetla u funkcionalan radni prostor. Srednji je volumen rekonstrukcijom podijeljen u dvije etaže. Svjetlo na donjoj etaži osigurano je pretvaranjem bočnih prolaza kinodvorani u vanjske atrije. Na gornju etažu svjetlo je dovedeno preko krova, odnosno po cijeloj dužini dvorane krov je ostakljen u širini od tri metra. Većina izvornih konstruktivnih materijala zadržana je uz minimalne intervencije: izvorni cigleni zidovi, sirova žbuka te beton na podovima i stropovima. ■

ZA REKONSTRUKCIJU LAPADSKJE OBALJE 70 MILIJUNA KUNA BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Svečano potpisivanje ugovora "Rekonstrukcija i proširenje Lapadske obale, II., III. i IV. faza izgradnje" održano je 26. svibnja 2020. u dubrovačkoj gradskoj vijećnici. U nazočnosti predsjednika Vlade Republike Hrvatske Andreja Plenkovića ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za rekonstrukciju i proširenje Lapadske obale potpisali su ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, ravnatelj Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) Tomislav Petric i gradonačelnik Dubrovnika Mato Franković.

To je prvi veliki infrastrukturni projekt u središtu grada Dubrovnika u posljednje 42 godine. Nakon rekonstrukcije Lapadska obala dobit će dvotračnu cestu i šetnicu, rasteretiti će se područje Lapada, agrađani, ali i posjetitelji, dobit će dodatni sadržaj. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj istoga dana u Dubrovniku podržala projekt rekonstrukcije Lapadske obale u sklopu zaključka vezanog uz pokretanje aktivnosti Programa sustavne i integrirane revitalizacije, valorizacije i održivog razvoja integriranog intermodalnog održivog prometa i novih urbanih sadržaja šireg prostora Grada Dubrovnika. Stopa financiranja iznosi 100 posto ukupno prihvatljivih troškova, odnosno ukupna bespovratna sredstva iznose 70 milijuna kuna, od čega 85 posto sredstava kroz Kohezijski fond pokriva Europska unija, a 15 posto sredstava financirat će se iz državnog proračuna. U sklopu tog projekta izmijenit će se regulacija prometa iz jednosmjerne ulice u dvosmjernu, sagrađiti će se nova obalna konstrukcija i šetnica sa zelenilom i biciklističkim trakom, povećat će se razina sigurnosti prometa i kvaliteta javnoga gradskog prijevoza te rasteretiti postojeći dominantni pravci. ■

U PRELOGU SE GRADE POS STANOVNI

U Prelogu je 25. svibnja 2020. potpisan ugovor između Grada i Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) o prijenosu vlasništva nad zemljištem na kojemu će se graditi stanovi u sklopu programa društveno poticane stanogradnje (POS). Kroz program POS-a u Prelogu će se graditi dvadesetak stanova, a investicija je vrijedna približno 12 milijuna kuna.

Društveno poticana stanogradnja jest program kroz koji država financira gradnju stanova koje mlade obitelji mogu otkupiti uz obročnu otplatu pod povoljnijim uvjetima od tržišnih kada je riječ o kamatnim stopama i rokovima otplate ili unajmiti uz mogućnost otkupa.

U sklopu programa pokrenutog 2001. do sada su sagrađena 8322 stana u 257 zgrada širom Hrvatske, a ukupna investicija iznosila je 4,3 milijarde kuna. Program je financiran iz državnog proračuna s 1,1 milijardom kuna. Nakon što je potpisan ugovor o prijenosu vlasništva nad zemljištem, slijede izrada projektne dokumentacije, ishođenje građevinske dozvole te početak gradnje. Ako sve bude u redu, stanovi će biti useljivi za osamnaest mjeseci. ■

OBILJEŽEN SVJETSKI DAN VJETRA

Svjetski dan vjetra (*Global Wind Day*) obilježava se svake godine 15. lipnja. Dan je to za ponovno otkrivanje energije vjetra, njegove snage i mogućnosti koje posjeduje za preoblikovanje naših energetske sustava, dekarbonizaciju gospodarstva, povećanje broja radnih mjesta i ekonomski rast. Aktualne okolnosti – kriza izazvana pandemijom koronavirusa – podsjećaju nas još više na važnu ulogu vjetra u "zelenome" oporavku i globalnoj tranziciji prema gospodarstvu s niskim udjelom ugljika.

KRATKE VIJESTI

Zbog razvijenosti tehnologije, učinkovitosti i ekonomike vjetar je najperspektivniji izvor energije budućnosti, ali i važan izvor električne energije sadašnjosti. Uz to danas je na većini mjesta energija vjetra najjeftiniji izvor električne energije, što se odražava na cijene i natječaje.

Danas više od 350.000 ljudi radi u europskoj industriji vjetra koja ima više instaliranih megavata nego hidroelektrane i nuklearne elektrane. U 2019. Europa je instalirala 15,4 GW novih kapaciteta vjetroelektrana, što je povećanje od 27 posto u odnosu na 2018. Od toga tri četvrtine, odnosno 11,8 GW, otpadaju na vjetar na kopnu (*onshore*) –, a na vjetar na moru (*offshore*) 3,6 GW. Tijekom 2019. instalirani su rekordni kapaciteti *offshore* vjetroelektrana, a i globalno, *offshore* vjetroelektrane su postigle rekordnih 6,1 GW novih kapaciteta.

Europa danas ima 205 GW energije vjetra, koja je činila 15 posto potrošnje električne energije u 2019., a to je dobar kamen temeljac budućega europskog energetskog sustava, koji bi do 2050. polovinu električne energije trebao osigurati iz vjetra.

Brojke pokazuju to da svjetske vlade energiju vjetra smatraju ne samo održivom opcijom, već i pametnim ekonomskim rješenjem, što je posebno važno u novonastaloj situaciji.

Vjetroelektrane doprinose globalnome razvitku i postizanju klimatskih ciljeva stvaranjem radnih mjesta, smanjenjem emisija ugljika, poticanjem lokalnih investicija i smanjenjem energetskoga siromaštva. Upravo zato je vjetar, koji i u Hrvatskoj ima velik potencijal (od 7000 do 9000 MW), u središtu "zelenog" oporavka i Europskoga zelenog plana. ■

POTPISAN UGOVOR O IZGRADNJI CIKLOTURISTIČKOG VIDIKOVCA VRELO CETINE

Projektom cikloturističkog vidikovca *Vrelo Cetine* Šibensko-kninska županija uredit će pješački put do vrele Cetine stubama te sagraditi cikloturistički vidikovac s odmorištem koji se nalazi stotinjak metara iznad vrele Cetine, hidrološkoga spomenika prirode poznatog po svojoj iznimnoj dubini od 125 metara. Ukupna vrijednost projekta izgradnje vidikovca iznosi 494.125,00 kuna. Tlocrtna površina vidikovca (promatračnice) je 55 m², a bit će opremljen servisnim stanicama za bicikliste, stalkom za bicikle i dvije biciklističke klupe (pet parkirališnih mjesta dimenzija 2,5 x 5 m), a uredit će se i pješački put do vrele Cetine stubama. Projekt provodi Šibensko-kninska županija, a sufinancira se sredstvima Ministarstva turizma iz Programa razvoja javne turističke infrastrukture. ■

IVANCU 216,3 MILIJUNA KUNA ZA RAZVITAK VODNOKOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Ugovor vrijedan 216,3 milijuna kuna (s PDV-om) potpisan je 10. lipnja 2020. između Ministarstva zaštite okoliša i energetike, *Hrvatskih voda* i tvrtke *Ivkom-vode d.o.o.* Projekt se provodi u sklopu Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.", Europska unija sufinancira ga udjelom od 69,98 posto prihvatljivih troškova (oko 121 milijun kuna), dok nacionalno sufinanciranje iznosi preostalih gotovo 52 milijuna kuna.

Potpisivanju ugovora prisustvovali su uz ministra zaštite okoliša i energetike Tomislava Čorića generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković, gradona-

čelnik Ivanca Milorad Batinić, direktor *Ivkom-voda d.o.o.* Mladen Stanko, direktor *Ivkoma d.d.* Edo Rajh te pročelnici gradskih upravnih odjela.

Ministar Čorić istaknuo je to kako će se tim projektom riješiti problemi s kojima su suočene jedinice lokalne samouprave kada je riječ o vodovodu i odvodnji. S obzirom na to da je riječ i o ogromnome impulsu za građevinski sektor, područje niskogradnje, time će se očuvati i radna mjesta.

Na području aglomeracije Ivanec u segmentu odvodnje bit će sagrađeno 30 km gravitacijskih kolektora, 1,9 km tlačnih cjevovoda, 12 crpnih stanica, tri retencijska bazena te 10 kišnih preljeva. Uz to u postojećemu sustavu odvodnje bit će rekonstruirano i sanirano 7,4 km gravitacijskih kolektora i tri kišna preljeva te će se provesti projektiranje i prva faza izgradnje uređaja za pročišćavanje voda Ivanec kapaciteta koji odgovaraju brojcima od 11.000 stanovnika.

Projekt će značiti puno za zaštitu okoliša, za sliv rijeke Bednje, s obzirom na to da na tome području živi brojna populacija, a naseljenost je gusta. Generalni direktor *Hrvatskih voda* mr.sc. Zoran Đuroković istaknuo je to da će novi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda sigurno doprinijeti kvalitetnijemu ekološkom stanju rijeke Bednje. Dodao je i to kako je u Varaždinskoj županiji kroz aglomeracije Varaždin, Varaždinske Toplice i Ivanec omogućeno milijardu i 142 milijuna kuna ulaganja. U pripremi su i četiri nova projekta, i to Novi Marof, Ludbreg, Veliki Bukovec i Lepoglava, vrijednosti nešto veće od milijardu kuna.

Ukupno je 59 projekata aglomeracija diljem Hrvatske, a vrijednost radova koji bi trebali biti izvedeni do kraja 2023. procjenjuje se na više od 24 milijarde kuna. ■

KRATKE VIJESTI

VODNOKOMUNALNI PROJEKTI NA PODRUČJU IVANIĆ-GRADA I VRBOVCA

Prilikom proslave Dana grada Ivanić-Grada, koja je održana 8. lipnja 2020., u poduzetničkome inkubatoru u tome gradu predstavljani su brojni aktualni projekti, među ostalima i oni iz područja vodnokomunalnoga gospodarenja.

Uz potpredsjednika Vlade i ministra unutarnjih poslova Davora Božinovića, ministra državne imovine Maria Banožića i ministra gospodarstva, poduzetništva i obrta Darka Horvata na predstavljaju su sudjelovali i ministar zaštite okoliša i energetike Tomislav Čorić te generalni direktor *Hrvatskih voda* mr. sc. Zoran Đuroković.

Tom su prigodom ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i sufinanciranju projekta "Razvoj vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Ivanić-Grad" vrijednog 357,8 milijuna kuna (s PDV-om) potpisali Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, *Hrvatske vode* te *Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o.* kao korisnik projekta. Ukupni prihvatljivi troškovi projekta iznose 286,3 milijuna kuna. Pritom bespovratna EU-ova sredstva čine 66 posto, odnosno 188,7 milijuna kuna, dok se preostalih 97,5 milijuna sufinancira nacionalnim sredstvima.

U sklopu tog projekta, koji će se na području aglomeracije Ivanić-Grad provoditi do 2023., bit će sagrađen 71 km novoga sustava javne odvodnje i sanirano 5,4 km postojećega. Uz to bit će sagrađena tri kišna preljeva, četiri retencijska bazena, 19 crpnih stanica te 1769 priprema za ključne priključke.

Ministar zaštite okoliša i energetike dr. sc. Tomislav Čorić kazao je to kako će se provedbom projekta razvitka vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Ivanić-Grad priključenost na mrežu javne odvodnje povećati s 55 posto na 95

posto, odnosno za oko 7000 priključaka. Za projekte vodnoga gospodarstva na području Ivanić-Grada od 2016. uloženo je oko 42 milijuna kuna nacionalnih sredstava, od čega 0,8 milijuna kuna u projekte vodoopskrbe, 4,5 milijuna kuna u projekte odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te 36,5 milijuna kuna u projekte zaštite od štetnoga djelovanja voda.

Također u Ivanić-Gradu svečano je otvoreno reciklažno dvorište Tarno – Ivanić-Grad vrijedno 1,34 milijuna kuna, od čega je 85 posto sufinancirano sredstvima Europske unije iz Kohezijskog fonda. ■

REKONSTRUKCIJA VODOOPSKRBNIH CJEVOVODA U VRBOVCU

U Vrbovcu je početkom lipnja 2020. obilježen početak radova na izgradnji i rekonstrukciji vodoopskrbnih cjevovoda i pripadnih objekata, a događanju je prisustvovao državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike dr. sc. Mario Šiljeg. Ugovor vrijedan 227,36 milijuna kuna planira završetak radova do sredine 2024., do kada će na području Vrbovca biti rekonstruirano 9,3 km postojeće vodoopskrbne mreže te sagrađeno 222,8 nove, uz izgradnju pet crpnih stanica, pet vodotornjeva te rekonstrukciju precrpne stanice Lonja.

Navedeni ugovor dio je širega projekta "Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok" vrijednoga 883,88 milijuna kuna (s PDV-om), od čega se iz europskoga Kohezijskog fonda sufinancira iznos od 483,96 milijuna kuna.

Zahvaljujući tome projektu, na području četiriju gradova i 10 općina na području Zagrebačke županije do 2023. omogućit će se priključenje 29.183 nova korisnika usluga vodoopskrbe te će se pritom vodni gubici u regionalnome sustavu u prosjeku smanjiti s 29,2 posto na 18,6 posto. ■

ENERGETSKA OBNOVA ZGRADA SREDNJIH ŠKOLA U VELIKOJ GORICI

Više od 30 milijuna kuna ulaže se u energetska obnova kompleksa zgrada srednjih škola u Velikoj Gorici, i to Srednje strukovne škole, Ekonomske i Gimnazije Velika Gorica sa sportskom dvoranom. Nositelj projekta jest Zagrebačka županija, a radovi se sufinanciraju sredstvima Europskoga fonda za regionalni razvoj. Obnova je počela u siječnju 2020. U županiji se trenutačno energetska obnavljaju četiri školska objekta: škola u Velikoj Gorici te škole u Vrbovcu, Ivanić-Gradu i Rakovu Potoku.

Obnova kompleksa velikogoričkih srednjih škola obuhvaća građevinske, strojarske i elektrotehničke radove. Vanjski zidovi dobit će toplinsku fasadu, a vanjsku, dosad drvenu stolariju zamijenit će energetska učinkovitija PVC stolarija. Rekonstruirat će se i krovne zgrade. Uklanja se postojeći limeni pokrov, nakon čega slijedi izvedba odgovarajuće toplinske zaštite ravnoga krova. Rekonstruirat će se i sustav grijanja te će se prilagoditi novoj toplinskoj podstanici. U prostorijama u kojima se izvodi nastava ugradit će se ventilacija za izmjenu zraka. Također, postojeća rasvjeta zamijenit će se energetska učinkovitijom LED rasvjetom, a obnovit će se i dotrajale instalacije. Uvest će se i daljinsko automatsko mjerenje potrošnje energenata i vode s unosom podataka u informacijski sustav za gospodarenje energijom. U sportskoj dvorani instalirat će se dizalica topline zrak – voda za grijanje i hlađenje ventilacijskoga sustava. Provedbom svih planiranih mjera godišnja ušteda energije za grijanje iznositi će nešto više od 80 posto. ■